

**Шарифова Гулчаҳон Мирзозарифовна,
номзади илми филология, ходими
илмии Институти забон ва адабиёти ба
номи Абӯабдулло Рӯдакии Академияи
илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

МУЛОҲИЗАҲО ДАР БОРАИ ВОЖАИ «МАРОЗИН» ВА МУРОДИФҲОИ ОН ДАР ЛАҲҶАҲОИ ЗАБОНИ ТОҶИКӢ

Маълумоти муқаддимотӣ. Яке аз сарчашмаҳои муҳим ва асосии ташаккул ва тақомули захираи луғавии забони адабӣ лаҳҷаҳои маҳаллӣ, бавижа ғӯйишҳои мардуми кӯхистон ҳисоб меёбанд. Зеро забони адабӣ дар ҳама давру замон, қатъи назар аз сохти иҷтимоии ҷомеа, таркиби луғавии худро аз ҳисоби унсурҳои хоси лаҳҷаҳои маҳаллӣ тақмил додааст, ки ин раванд дар забони тоҷикӣ имрӯз ҳам идома ёфта истодааст. Дар ҳақиқат, ин як роҳи басо хуб ва маъмули ба меъёрҳои пазири табдил ёфтани унсурҳои лаҳҷавӣ дар забони адабиёт.

Захираи луғавии лаҳҷаҳои забони тоҷикӣ аз вожаҳои аслии бунёди гановатманд буда, дар баъзе мавридҳо ин навъи калимаву истилоҳот метавонанд ҷойҳои ҳолӣ ва нимҳолии таркиби луғавӣ ва меъёрҳои грамматикӣ забони адабро аз ин ҳисоб тақмил диҳанд. Бахусус, дар замони ҳозира, ки забони тоҷикӣ дар ватани хеш – Тоҷикистон мақоми давлатӣ гирифта, шоҳи адабии он ниёз ба вожаҳои бунёди дорад. Бинобар ҳамин бояд лексикаи ҳар як лаҳҷаи забони тоҷикӣ дар алоҳидагӣ мавриди пажӯҳиши амиқ ва густурда қарор дода шавад.

Аҳамияти баррасии ин масъала дар он аст, ки тадқиқи мавзӯи мазкур дар бобати муайян намудани робитаи байни лаҳҷаи Мастҷоҳ бо лаҳҷаҳои ҳамгурӯҳ (лаҳҷаҳои Фалғар) – и он ва дигар лаҳҷаҳои забони тоҷикӣ, ки дар манотиқи гуногуни Тоҷикистон ва берун аз ҳудуди он интишор ёфтаанд, мусоидат хоҳад кард. Дар лаҳҷаи Мастҷоҳ ба шарофати дар ҳисори кӯҳҳо қарор доштани он воҳидҳои грамматикӣ

марбут ба давраҳои пешини забони тоҷикӣ ҷо ҷо маҳфуз мондаанд. Бинобар он, таҳқиқи он дар мавриди аниқ намудани баъзе масъалаҳои грамматикаи таърихӣ, аз ҷумла қолабҳои калимасозӣ муфид арзёбӣ хоҳад шуд. Натиҷагирӣ аз луғати лаҳҷаи Мастҷоҳ имкон медиҳад, ки умумияти он ва ғӯйишҳои ҳамгурӯҳи он бо забони адабии тоҷикӣ ва тафовути он ба ҳайси як лаҳҷаи мустақил аниқ нишон дода шавад.

Навгонӣ. Масъалаи мавриди таҳқиқ, яъне вожаи «марозин» дар лаҳҷаи Мастҷоҳ ба ҷуз аз баъзе ишораҳо, ки шакли лексикографӣ доранд, ба таври мукамал ва аз нигоҳи решашиносӣ мавриди баррасӣ қарор нагирифтааст. Аз ин рӯ, масъалаи мазкур дар шакли як мақолаи алоҳида бори нахуст таҳлил мешавад.

Зарурати таҳқиқи мавзӯи номбурда иборат аз он аст, ки баррасии вожаи «марозин»-и лаҳҷаи Мастҷоҳ ба он мусоидат мекунад, ки доираи истифодаи он дар ҳалқаи лаҳҷаҳои ҳамгурӯҳ ва дар маҷмӯъ ғӯйишҳои забони тоҷикӣ муайян гардад.

Дарачаи омӯзиши мавзӯ. Омӯзиши лаҳҷаҳои забони тоҷикӣ аз солҳои 60-юми асри XIX оғоз гардида ва то ба имрӯз идома дорад. Бо вучуди ин, то ҳол ҷамъоварӣ ва таҳқиқи густурдаи ҳамаи ғӯйишҳо ба анҷом нарасидааст. Яке аз чунин лаҳҷаҳо ғӯйиши болооби Зарафшон дар мисоли шеваи тоҷикони Мастҷоҳ мебошад, ки тамоми паҳлӯҳои он ба таври комил мавриди баррасӣ қарор нагирифтааст. Аз ин ҷиҳат, тасмим гирифтём, ки аз таркиби лексикаи ин ғӯйиш вожаи «марозин»-ро ба риштаи пажӯҳиш кашида, таҳқиқотҳои баанҷомрасонидаи донишмандони пешинро аз рӯйи имкон ва диди нав такмил диҳем.

Пояи ривочу равнақи соҳаи лаҳҷашиносӣ ба номи донишмандони рус А.А. Семёнов, П.Е. Кузнетсов, В.С. Расторгуева, И.И. Зарубин, М.С. Андреев, Е.М. Пешерева, Н.А. Кисляков, А.З. Розенфелд, Л.В. Успенская, В.С. Соколова, Р.Л. Неменова, А.Л. Хромов ва шогирдону пайравони эшон марбут аст.

Таҷриба ва мактаби илмии шарқшиносони рус дар замони Иттиҳоди Шӯравӣ имкониятҳои мусоидро барои муҳаққиқони тоҷик фароҳам

оварданд. Бинобар ҳамин дар ин давра як насли чадида муҳаққиқони лаҳҷаҳои забони тоҷикӣ ба майдон омад, ки ба омӯзиш ва таҳқиқи лаҳҷаҳо оғоз намуданд. Вақте дар бораи комёбиҳои соҳаи лаҳҷашиносии тоҷик суҳан ба миён меояд, метавон аз нақши боарзиши донишмандоне ёд кард, ки ба илми лаҳҷашиносӣ пояҳои устувортару мустаҳкамтар гузоштаанд, аз ҷумла: Л. Бузургзода, О. Ҷалолов, Б. Ниёзмӯхаммадов, Р.Ғаффоров, Қ. Тоҳирова, Н. Бехбудӣ, Х. Ҳамроқулов, Қ. Саидова, Ғ. Ҷӯраев, М. Эшнӣёзов, С. Атобуллоев, М. Маҳмудов, Ҷ. Мурватов, Б. Бердиев, М. Маҳадов, Б. Саъдуллоев, В. Қосимов, М. Кабиров, Ш. Исмоилов, С. Хоркашев (Раҳматуллозода С.), Л. Назарова, Ҷ. Раҳматуллоев, Н. Гадоев ва дигарон.

Ҳар як вожа ҳамчун воҳиди луғавӣ дорои маънии муайян ва мушаххас мебошад. Дар ҳар калима як маънии ҳосе ва як сирре нухӯфта аст. Истилоҳоти хешутаборӣ яке аз қабатҳои қадимтарин ва бисёр муҳими луғоти ҳар як забон ва лаҳҷа, аз ҷумла шеваи тоҷикони Мастҷоҳ маҳсуб меёбад. Ин қисмати калимаҳои шеваи Мастҷоҳ ба истисноии баъзе ишораҳои иҷмолӣ то ҳол ба таври ҷудогона мавриди пажӯҳиш қарор нагирифтаанд. Ҳарчанд ки калимаву истилоҳоти марбут ба робитаҳои хешовандӣ дар лаҳҷаҳои забони тоҷикӣ ниҳоят вофиранд ва натавонанд бо маъниҳои асосиву маҷозӣ ва тобишҳои услубӣ, балки аз нигоҳи баромад, омилҳои ташаккулу таҳаввули басо ҷолиб ва шуморе аз онҳо бунёди кӯҳани таърихӣ доранд. Вобаста ба ин мавзӯ танҳо дар асарҳои ҷудогонаи таърихӣ, этнографӣ ва лингвистӣ маълумот пайдо кардан мумкин аст. Аммо муаллифон доираи густариш ва минҷумла шарҳу тавзеҳи бархе аз истилоҳоти хешовандиро дақиқан нишон надода, асосан, ба номбар карда гузаштани онҳо иктифо кардаанд.

Дар захираи лаҳҷаҳои забони тоҷикӣ калимаҳое мавҷуданд, ки касро ба андеша кардан водор месозанд. Яке аз чунин вожаҳо, ки он дар лаҳҷаи тоҷикони Кӯҳистони Мастҷоҳ боқӣ мондааст, «**марозин**» аст. Ин

лексема дар шеваҳои забони тоҷикӣ доираи густаришу истеъмол ва муродифҳои зиёде дорад, ки онҳо низ дар мақола матраҳ мешаванд.

Вожаи **марозин** монанди калимаҳои **палонч, заифа, аврат** ва ғайра аз ҷумлаи истилоҳоти хешовандии ифодакунандаи «зан» ба шумор меравад, ки маънои «*муносибати байни занони ду ва ё зиёда бародарон нисбат ба якдигар*»-ро ифода мекунад ва мутааллиқ ба гӯйиши Мастҷоҳи поён мебошад. Дар гӯйиши мардуми Мастҷоҳи боло ин вожа дар шакли «**ҳевар**» мустаъмал аст ва дар лаҳҷаҳои чанубӣ низ дар ҳамин шакл, вале ба маънои додаршӯй, бародаршӯй [2, 711] ба қор меравад.

Вожаи «**марозин**» бунёди куҳан дошта, дар гӯйиши Мастҷоҳи поён асолати бунёдии худро то имрӯз ҳифз намудааст. Вожаи мавриди андеша дар матнҳои суғдӣ ба гунаи **marāz** ба мушоҳида мерасад ва он дар «Фарҳанги суғдӣ» сабт гардида, чунин маънӣ шудааст:

mr'z [marāz] “ҳамқор, дастёр **همکار-دستیار**” ва шакли дигари он **mr'z [marāz]** ба маънои “муздур, муздурӣ, муздурқорӣ **مزدور-مزدوری – مزدورکاری**” омадааст [9, 5418, 5412]

Решаи калима «**мароз**» буда, дар матнҳои суғдӣ ба таври фаровон истифода шудааст. Масалан, дар яке аз дostonҳои суғдӣ, ки бо номи «Марди марворидсумб» (марди сӯрохкунандаи марворид) маъруфият дорад, ба маънои «қоргар, дастёр» омадааст: **ərti xō marāz martiy kō xətu sār vānō pətiškvəy kat.** *Он марди қоргар ба сӯи довар гуфт, ки чун мо ба хонаи ӯ расидем, вай маро фармуд, ки ӯд навозам.*

Дар давраи ташаккул ва таҳаввули забон вожаи мазкур дар лаҳҷаи Мастҷоҳ каме маънии худро тағйир додааст, яъне дар лаҳҷаи мазкур аз решаи «**мароз**»-и суғдӣ бо илова шудани пасванди «**-ин**» ба худ тобиши маъноии дигарро касб кардааст, ки маънии ишоратиро дорад.

Маълум мешавад, ки ин калима аз забони суғдӣ дар гӯйиши мардуми Мастҷоҳи поён ба мерос монда, ба сурати **марозин** таҳаввул ёфтааст. Решаи калима **мароз** буда, тавассути пасванди **-ин** аз вожаи

ҳамкор номи хешутабории ғайриҳамхуниро касб намудааст. Мардуми Мастчоҳ ҳам, ки дар оғози асрҳои миёна суғдизабон буданд, бинобар ҳамин вожаи бунёдии **марозин** дар таркиби лаҳҷаи мазкур боқӣ мондааст.

Муҳаққиқон А.Л. Хромов ва М.С. Андреев низ вожаи мазкурро ба забони суғдӣ мансуб донистаанд. Доираи густариш ва истифодаи вожаи **марозин** маҳдуд буда, асосан, дар гуфтори мардуми Мастчоҳи Поён ва деҳаи Худгифи Сояи Мастчоҳи Боло ба мушоҳида мерасад. Дар деҳаҳои Сабағ ва Табушн шакли туркии он **абусун** истифода мешавад.

Дар «Луғатномаи Деххудо» низ ин вожа сабт гардида, чунин шарҳу тавзеҳ шудааст: «**марозин** – ҳамманзил ва касе, ки бо дигаре дар як хона манзил кунад ва касе, ки бо дигаре дар як замин фурӯд ояд» [1, 85]

Яке аз пажӯҳишгарони дигари лаҳҷаҳои забони тоҷикӣ Ф. Убайдов низ дар рисолаи номзадии худ дар мавриди вожаи «**марозин**» чунин ибрози андеша кардааст: «**Марозин**. Ин калима аз шумори вожаҳои суғдии дар зерлаҳҷаи поёни Мастчоҳ мушоҳиданамудаи А.Л. Хромов буда, дар нутқи мардуми ин диёр мафҳуми хешовандӣ - занони бародар нисбат ба якдигар ё авусунро мефаҳмонад: *Марозин-аи бача-ш-а ӯррид-ай бир-и ҳами қаҳр кард-ай. А и гап кайки марозин-ам хабар-ам дода буд.* [4, 122]

Истифодаи вожаҳои хоси шеvaro дар таркиби мақолҳои мардуми Мастчоҳ низ дида метавонем. И. А. Оссоветский низ ба ин масъала тавачҷӯх зоҳир намуда, андешаҳои худро ба таври зайл баён мекунад: «Баъзе вожаҳои асили қадимаро метавон дар фолклори халқ дучор омад. Масалан, дар зарбулмасали зерин калимаи «**марозин**» истифода шудааст: *Палонҷ ба палонҷ пахта, марозин ба марозин лаҳча*». [4, 122]

Аз рӯйи маълумоти муҳаққиқон ва маҳалли интишори вожаи мазкур маълум мешавад, ки **марозин** вожаи суғдӣ буда, танҳо дар ин минтақа бо таҳаввули маъноӣ маҳфуз мондааст.

Аз маълумоти фарҳангҳои мавҷудаи забони тоҷикӣ, ФГҶЗТ, Луғати мухтасари лаҳҷаҳои Бухоро ва пурсишҳои майдони мушоҳидаҳои шахсӣ маълум гашт, ки муодилҳои вожаи **марозин** дар лаҳҷаҳои забони тоҷикӣ ба таври зайл мавриди истифода қарор доранд, аз ҷумла дар лаҳҷаҳои ҷанубӣ ба шакли **зани ҳевар**, дар лаҳҷаи Ванҷ **эвархотун**, дар лаҳҷаҳои шимол **авусун/абусун/авсун**, дар лаҳҷаҳои Бухоро **дағеч**.

Аз ин хусус ҳар кадоме аз ин вожаҳо аз ҷиҳати тарзи қорбурд мутааллиқи ин ё он минтақа мебошанд. Дар баъзе мавридҳо хангоми истифодаи яке аз калимаҳо, масалан, вожаи **авсун** ҷӣ будани вожаи **марозин** ё **дағеч** – и лаҳҷаи дигарро намоёндагони дигар лаҳҷаҳо намефаҳманд. Вожаҳои номбурда сарфи назар аз моҳиятан маънои якхела доштанишон, аз ҷиҳати қорбурд ва доираи густариши худ тафовут доранд.

Дар натиҷаи пурсишҳои майдонӣ ва мушоҳидаҳои шахсӣ муайян гардид, ки вожаи «**марозин**» дар лаҳҷаҳои забони тоҷикӣ муродифҳои гуногун дошта, истифодаи онҳо аз ҳамдигар фарқ мекунанд. Вожаи **авсун/абсун/абусун** хоси лаҳҷаҳои шимолӣ (Истаравшан, Хучанд, Гонҷӣ (Деваштич), Конибодом, Самарқанд ва ғайра) буда, доираи густариш ва истифодаи он нисбат ба дигар муродифҳои худ хеле васеъ мебошад. Ҳамчунин ин вожа дар ғӯйиши мардуми ноҳияҳои Айнӣ, Гонҷӣ, Панҷикант, Зафаробод, Ашт, водии Ҳисор ва ғайра дар ин ё он шакл роиҷ буда, аз ҷиҳати баромад мутааллиқ ба забони туркист.

Калимаи «**авусун**» дар «ФТЗТ», «ФМЗТ» ва «ФГҶЗТ» сабт гардида, чунин тавзеҳ ёфтааст: **авсун** *гуфт*. нисбати занҳои бародарон ба ҳамдигар мебошад [5, 35; 6, 109]; **авсун** – **дағеч**, *занони бародарон нисбат ба ҳамдигар* [2, 44]. Вожаи мазкур инчунин дар як қисмати лаҳҷаи Бухоро ва ваҳиёӣ-қаротегинӣ истифода мешавад. ....

Муродифи дигари вожаи мавриди таҳқиқ «**эвархотун**» буда, хоси лаҳҷаи Ванҷ аст. Дар лаҳҷаҳои ҷанубии забони тоҷикӣ вожаи мазкур

асосан дар шакли **зани ҳевар/евар** (*авусун дар баъзе маҳалҳо*) (Вқ., Қ., Дарв.) [7, 17] маъмул аст.

Хулоса. Аз баррасии вожаи «**марозин**» дар лексикаи лаҳҷаи Мастчоҳ, метавон ба чунин натиҷа расид:

Вожаи «**марозин**» хоси як мавзеи муайян, яъне гӯйиши Мастчоҳи Поён ва деҳаи Худгифи Соҷи Мастчоҳи Боло буда, дар лаҳҷаҳои дигари водии Зарафшон дар ин шакл ба мушоҳида намерасад, аз ҷумла Мастчоҳи Боло низ муродифҳои он *ҳевар, абусун/авсун, зани ҳевар/эвар, эвархотун, дагеч* ба қор мераванд, ки ба шеваҳои ҷанубии забони тоҷикӣ мувофиқат мекунанд.

Адабиёт:

1. Деххудо А. «Луғатномаи Деххудо», ҷ.44/А. Деххудо.-Техрон: «Чопхонаи муассисаи интишорот ва чопи Донишгоҳи Техрон», 1334-1258 ҳ.ш.-с. 85.

2. Маҳмудов М., Ҷӯраев Ғ., Бердиев Б. Фарҳанги гӯишҳои ҷанубии забони тоҷикӣ, ҷ.1/ М.Маҳмудов, Ғ.Ҷӯраев, Б.Бердиев.-Душанбе: «Пайванд», 2012. -946 с.

3. Осовецкий И. А. Лексика современных русских народных говоров/ И. А. Осовецкий. - М.: «Наука», 1982. - 356 с.

4. Убайдов Ф.А. Вожаҳои асли ва иқтибосии даврони куҳани забони тоҷикӣ дар лаҳҷаи Мастчоҳ (дар асоси маводи зерлаҳҷаи Поёни Мастчоҳ): дис. канд. филолог. наук / Ф.А. Убайдов. – Худчанд, 2012. – 190 саҳ.

5. Фарҳанги мукаммали забони тоҷикӣ ҷ.1.-Д.: «Шарқи озод», 2011.- 829 с.

6. Фарҳанги тафсирии забони тоҷикӣ: иборат аз 2 ҷилд/зери таҳрири С. Назарзода, А. Сангинов, С. Каримов, М.Х. Султон. ҷ.1.-Д.: ҚММ «Шуҷоиён», 2010.-996 с.

7. Хоркашев С. Баррасии лингвистии гурӯҳҳои мавзӯии таркиби луғати лаҳҷа/С.Хоркашев.-Душанбе: «Маориф», 2014.-233 с.

8. Хромов А. Говоры таджиков Матчинского района/ А. Хромов.- Душанбе, 1962.- 213 с.

9. Gharib B. Sogdian-Persian-English Dictionary / B.Gharib.-Tehran: Farhangian.-1995.-p. 473.

МУЛОҲИЗАҲО ДАР БОРАИ ВОЖАИ “МАРОЗИН” ВА МУРОДИФҲОИ ОН ДАР ЛАҲҶАҲОИ ЗАБОНИ ТОЧИКӢ

Дар ин мақола яке аз вожаҳои хоси гӯйиши қисмати Мастҷоҳи Поён, ки бо номи “**марозин**” маъмул аст, мавриди таҳлил ва пажӯҳиш қарор гирифтааст. **Марозин** вожаи хешовандӣ буда, маънояш “*муносибати занони ду бародар нисбат ба якдигар*” мебошад.

Аз таҳқиқи ин калима маълум мешавад, ки бархе аз вожаҳои хешовандӣ дар лаҳҷаи Мастҷоҳ бо баъзе хусусиятҳои худ аз дигар лаҳҷаҳои забони тоҷикӣ ва ҳатто аз гӯйиши бархе аз деҳаҳои ин минтақа тафовут доранд. Ин фарқият пеш аз ҳама ба хусусиятҳои архаистӣ доштани лаҳҷаи мазкур ба мушоҳида мерасад. Зеро шуморе аз вожаҳои риштаи хешовандии ин лаҳҷа асолати таърихии худро нигоҳ дошта, аз қарри асрҳо то имрӯз ба мерос мондаанд. Қисми дигар шояд аз субстратҳои забони суғдӣ бошанд, ки имрӯз ҳамчун диалектизми лексикӣ хоси лаҳҷаҳои сарғаҳи Зарафшон, бавижа гӯйиши Мастҷоҳ шинохтаву ба риштаи таҷикӣ даромадаанд. Инчунин мавқеи чуғрофии лаҳҷаи мазкур дар ҳисори кӯҳҳо қарор дошта, аз иқтибосоти вожаҳои бегона то ҷое дар қанор мондааст, ки мисоли равшан вожаи «**марозин**» мебошад.

Калидвожаҳо: марозин, лаҳҷаи Мастҷоҳ, лаҳҷаҳои ҳамгурӯҳ, ташаккул, таҳаввул, забони суғдӣ, пажӯҳиш, муодил, истилоҳоти хешовандӣ, мавқеи чуғрофӣ, маҳфуз мондан.

НЕКОТОРЫЕ РАССУЖДЕНИЯ О ТЕРМИНЕ “МАРОЗИН” И ЕГО ЭКВИВАЛЕНТАХ В ГОВОРАХ ТАДЖИКСКОГО ЯЗЫКА.

В данной статье анализируется слово “**марозин**”, которое широко употребляется на территории Нижнего Масчо. Слово “**марозин**” является термином родства, который означает “*отношения жён двух братьев друг к другу*”.

Исходя из данного исследования выясняется, что некоторые из терминов родства в Мачинском говоре по своим лингвистическим характеристикам отличаются от других диалектов таджикского языка и даже от говоров некоторых деревень этого региона.

Это различие, прежде всего, выявляется в архаическом контексте, потому что некоторые из этих терминов родства сохранили свои исторические свойства в течении многих веков до наших дней.

Другая часть может быть заимствована из Согдийского субстрата, которая характерна лексическими диалектами верховья Зарафшана, – особенно хорошо исследованного Мачинского говора. С другой стороны географическое расположение этого говора, способствовало их сохранению, потому что носители данного говора живут высоко в горах и данный термин – это яркий пример такого рода изоляции.

Ключевые слова: марозин, Мачинский говор, диалектные группы, развитие, изменение, согдийский язык, исследование, эквивалент, термины родства, географическое положение.

SOME DEBATES ABOUT THE TERMIN “MAROZIN” AND ITS EQUIVALENT IN THE DIALCES OF THE TAJIK LANGUAGE.

This article analyzes the word “**marozin**”, which is widely used in the territory of Lower Maschoh. The word “**marozin**” is a kinship term that, means “*the relations of wives of two brothers to each other*”.

Based on this study, it turns out that some of the terms of kinship in Maschoh dialect differ in their linguistic characteristics from other dialects of the Tajik language and even from the dialects of some villages of this region.

This distinction, first of all, comes out in an archaic context. Because some of these kinship terms have kept their historical characteristics for centuries to the present day.

The other part might be borrowed from the Sogdian substrate, which is characterized by lexical dialects of the upper part of Zarafshan, especially the well-studied Maschoh dialect. On the other hand, the geographical location of this dialect, contributed to their preservation, because the carriers of this dialect live high in the mountains, this term is a vivid example of this kind of isolation.

Key words: marozin, Maschoh dialect, dialect groups, development, Sogdian language, research, equivalent, kinship terms, geographical location.

Маълумот дар барои муаллиф: Шарифова Гулҷаҳон Мирзозарифовна – номзади илми филология, ходими илми Институти забон ва адабиёти ба номи Абӯабдулло Рӯдакии АИ ҚТ, e-mail: guljahon2011.09@inbox.ru. Телефон: +(992) 989-11-09-89; 93-502-09-89.

Сведения об авторе: Шарифова Гулҷаҳон Мирзозарифовна – кандидат филологических наук, научный сотрудник Института языка и литературы им. Абуабдулло Рудаки АН РТ. e-mail: guljahon2011.09@inbox.ru. Телефон: +(992) 989-11-09-89; 93-502-09-89.

About the author: Sharifova Guljahon Mirzozarifovna – candidate of the philological sciences, researcher fellow of the Institute of the languages and literature by name Abuabdullo Rudaki of the Academy of Sciences of Tajikistan, e-mail: guljahon2011.09@inbox.ru. Fone number: +(992) 989-11-09-89; 93-502-09-89.